

RIIGI TUGITEENUSTE
KESKUS

Tartu Tervishoiu Kõrgkool
nooruse@nooruse.ee
Nooruse tn 5
50411, Tartu maakond, Tartu linn
Registrikood: 70005714

14.07.2025 nr 11.3-1/25/3307

VAIDEOTSUS

Tuginedes perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 32 lõikele 2 ning haldusmenetluse seaduse § 85 punktile 4 Riigi Tugiteenuste Keskus

otsustab:

jätta Tartu Tervishoiu Kõrgkooli 13.06.2025 esitatud vaie rahuldamata ning Riigi Tugiteenuste Keskuse 04.06.2025 haldusotsus nr 11.3-1/25/2702 kehtetuks tunnistamata.

Vaideotsuse peale võib esitada kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku § 47 lõike 2 kohaselt 30 päeva jooksul vaideotsuse teatavaks tegemisest.

1. Vaide läbivaatamise alus ning vaide esitaja taotlus

- 1.1. Haridus- ja teadusministri 21.08.2024 määruse nr 24 „Teadusuuringute mõju suurendamine ning teadusasutuste ja kõrgkoolide institutsionaalse teadmussiirde suutlikkuse toetamine (Astra+)“ (edaspidi *Astra+ määrus*) ja perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS*) § 32 lg 2 alusel vaatas Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi *RTK* või *vaide lahendaja*) läbi Tartu Tervishoiu Kõrgkooli 13.06.2025 esitatud vaide.
- 1.2. Tartu Tervishoiu Kõrgkool taotleb vades RTK 04.06.2025 haldusotsuse nr 11.3-1/25/2702 kehtetuks tunnistamist ja alternatiivselt ettekirjutuse tegemist asja uueks otsustamiseks.

2. Asjaolud

- 2.1. RTK tegi Astra+ määrusega reguleeritud toetusmeetmes 04.06.2024 haldusotsuse nr 11.3-1/25/2702 (edaspidi *mitterahuldamise otsus*), millega jättis rahuldamata Tartu Tervishoiu Kõrgkooli 20.02.2025 esitatud toetuse taotluse projekti nr 2021-2027.1.01.24-0848 „Tartu Tervishoiu Kõrgkooli teadmussiirde arendamine“ rahastamiseks.
- 2.2. Mitterahuldamise otsuse tegemise ajendiks oli asjaolu, et taotleja Tartu Tervishoiu Kõrgkooli (edaspidi *taotleja* või *vaide esitaja*) 20.02.2025 esitatud taotlus ei ületanud hindamise tulemusel valikukriteeriumite koondhinde lävendit (2,50), saades koondhindeks 2,40 punkti.

- 2.3. Taotleja esitas mitterahuldamise otsuse peale 13.06.2025 vaide. RTK juhtis vaide esitaja tähelepanu vaites esinenud puudustele, mille järgselt esitas taotleja 20.06.2025 korrektse vaide. Esitatud vaide sisaldab kokkuvõtlikult kahte etteheidet.
- 2.4. Esmalt leiab vaide esitaja, et projektitaotluse hindamise II etapis juhtkomisjoni poolne koondhinde alandamine 2,4 punktini ei ole sisuliselt põhjendatud ega õiguspärane. Hindamise I etapis, individuaalse hindamise tulemusena ületasid kõik hindepunktid miinimumlävendi ning taotluse koondhinne oli algselt 2,9 punkti, mistõttu koondhinde alandamine ja taotluse rahuldamata jätmise seab taotleja arvates kahtluse alla menetluse objektiivsuse ja mitterahuldamise otsuse õiguspärasuse.
- 2.5. Teiseks on vaide esitaja seisukohal, et taotluse esitamisele eelnenud RTK ja Haridus- ja Teadusministeeriumi (HTM) poolse eelnõustamise käigus antud info ja juhised olid ebaselged ja vastuolulised, mõjutades taotleja otsuseid ja taotluse ülesehitust viisil, mis võis hilisemas hindamises osutada ebasoodsaks. Taotleja hinnangul oli peamiseks ebaselgust põhjustanud küsimuseks, kas Astra+ toetusmeetme tegevuse nr 4 raames on lubatud koostöö ainult äriühingutega või ka teiste organisatsioonivormidega. Vaide esitaja selgitab: „*Meie teadustegevuse juht pöördus kirjalikult RTK teenusekoordinaatori poole, kuid saime vastuse, et koostööpartneriteks on lubatud ainult äriühingud. Kuna taotlejal ei ole senist kogemust OÜ-dega, kuid on tugev rahvusvaheline koostöökogemus teiste organisatsioonidega, mõjutas see vastus oluliselt meie projekti fookust ja sisu. Samas on hilisemas hindamiskommentaaris märgitud, et „mõju laiemale ökosüsteemile oleks võinud rohkem kirjeldada“ ning „suuremaid ühisprojekte ei kirjeldata“. Tekib küsimus, kuidas saaks kõrgkool kirjeldada laiemat koostööd, kui eelnevalt anti selge suunis keskenduda üksnes koostööle äriühingutega. /.../ Lisaks anti meile telefoni teel teada, et tegevuses nr 4 ei tohi taotluses kirjeldada tegevusi, mis haakuvad toetatavate tegevustega nr 1 ja 2 või tuginevad neile. Selline piirang oli ja on meie hinnangul ebaloogiline, arvestades ASTRA+ programmi ülesehitust, mille tegevused 1–4 on selgelt kavandatud teineteist täiendavatena.*“
- 2.6. Vaide esitaja ei nõustu ka juhtkomisjoni antud hindamiskommentaari, mille kohaselt projekti edukus on sõltuv uurimisrühmade tegevustest, mida see projekt ei mõjuta. Taotleja selgitab: „*Tegelikult ongi tegevuse nr 4 eesmärk toetada uurimisrühmade ja ettevõtlike vahelise sideme tugevdamist ning aidata luua uusi koostöösuhteid teadmussiirdespetsialisti vahendusel. Kui sellist rolli projekti kaudu ei toetata, siis kaotab see tegevus oma sisulise mõtte. Uurimisrühmade ja teadmussiirde spetsialisti töö efektiivne ühildamine on rakenduskõrgkoolile ainuvõimalik ja suure kasvupotentsiaaliga ning seda eriti tervishoiu valdkonnas. Loogiline on, et kõrgkool saab oma teadmussiirde teenuseid ning koostööd pakkuda läbi uurimisrühmade (võttes institutsionaalset vastutust, mitte ei sõltuks näiteks ühe teadlase võimekusest ja vabast ajaressursist).*“

3. RTK seisukohad

- 3.1. Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 83 lõikele 1 tuginedes kontrollitakse vaide läbi vaadates haldusakti andmise õiguspärasust ja otstarbekust. HMS § 54 kohaselt on haldusakt õiguspärane, kui ta on antud pädeva haldusorgani poolt andmise hetkel kehtiva õiguse alusel ja sellega kooskõlas, proportsionaalne, kaalutusvigadeta ning vastab vorminõuetele. RTK kontrollib mitterahuldamise otsuse õiguspärasust ja otstarbekust lähtudes taotleja poolt vaites esitatud argumentidest ja vastuväidetest.
- 3.2. RTK on vaidlustatud otsuses välja toonud haldusakti motivatsiooni, olles mitterahuldamise otsuse tegemisel lähtunud muu hulgas toetusmeetme „Teadusuuringute mõju suurendamine ning teadusasutuste ja kõrgkoolide institutsionaalse teadmussiirde suutlikkuse toetamine (Astra+)“ juhtkomisjoni hindamisjuhendist (edaspidi *hindamisjuhend*) ning mitte-rahuldamise otsuse lisaks olevas taotluse konsensuslikus hindamislehes sisalduvatest juhistest,

põhjendustest ja tuvastatud asjaoludest. Nii eelmainitud hindamisjuhendile kui konsensuslikule hindamislehele on viidatud vaidlustatud otsuses, samuti on hindamisjuhend olnud avalikult kättesaadav Riigi Tugiteenuste Keskuse koduleheküljel. Seega on vaidlustatud otsus nõuetekohaselt motiveeritud, sisaldades endas muu hulgas viiteid juhiste ja lisadokumentidele, mis käsitlevad mitterahuldamise otsuse õiguslikke aluseid ja põhjendusi ning faktilisi asjaolusid. Haldusakti motivatsiooni võib haldusorgan HMS § 56 lg 1 teise lause järgi esitada haldusaktis endas või menetlusosalisele kättesaadavas dokumendis, millele on haldusaktis viidatud.

- 3.3.** Tartu Tervishoiu Kõrgkooli 20.02.2025 esitatud taotluse jättis RTK rahuldamata põhjusel, et hindamise tulemusel sai taotlus valikukriteeriumite alusel koondhindeks 2,40 punkti, mis on Astra+ määruse § 18 lg 10 punktis 1 sätestatud miinimumlävendist madalam. Viidatud sätte ning hindamisjuhendi punkti 18.1 kohaselt kuuluvad rahuldamisele vastavaks tunnistatud taotlused, mis vastavad Astra+ määruse nõuetele ning on valikukriteeriumide alusel saanud koondhindeks vähemalt 2,50 punkti.
- 3.4.** Astra+ määruse § 18 lg 7 alusel viiakse hindamine läbi rakendusüksuse kinnitatud valikumetoodika järgi, mille rakendusüksus kooskõlastab enne kinnitamist rakendusasutusega ja avalikustab selle oma veebilehel hiljemalt taotlusvooru väljakuulutamise päeval. Astra+ toetusmeetmes on valikumetoodika kinnitatud hindamisjuhendis. RTK juhib tähelepanu, et hindamisjuhendis kinnitatud valikumetoodika kohaselt on taotluste hindamine kahe-etapiline. Hindamisjuhendi punktis 19 on avatud mõlema hindamisetapi metoodika, muu hulgas kehtestab alapunkt 6 juhtkomisjonile selgesõnalise õiguse muuta hindamise II etapis valikukriteeriumi koondhinnet kuni 0,5 punkti.
- 3.5.** Vaidlustatud otsuse ja selle lisaks oleva konsensusliku hindamislehe kohaselt vähendas juhtkomisjon hindamise II etapis Tartu Tervishoiu Kõrgkooli taotluse puhul valikukriteeriumite koondhinnet hindamisjuhendis lubatud 0,5 protsendi võrra. Koondhinde alandamise põhjendused on toodud konsensuslikus hindamislehes, kus juhtkomisjon on koondhinde alandamist põhjendanud muu hulgas järgmiselt: „*Toetust on taotletud projektile, mis ei vasta piisavalt meetme sisulistele ootustele (taotlus ei sisalda piisavalt teadmussiiardealast tegevust ja ettevõtluskoostööd). Projekti mõjus on ebaselge.*“ Lisaks tuleb koondhinde alandamise motivatsiooni vaadelda kogumis üksikutele valikukriteeriumitele antud selgitustega. Pärast valikukriteeriumite koondhinde alandamist jäi taotluse koondhindeks 2,40 punkti, mistõttu oli juhtkomisjoni ettepanek taotluse mitterahuldamiseks, samuti sellele järgnenud RTK mitterahuldamise otsus kooskõlas õigusaktides sätestatud nõuetega.
- 3.6.** RTK märgib, et konsensuslikus hindamislehes toodud hinnangud on tehtud Astra+ juhtkomisjoni poolt, kes on RTK-st sõltumatu ning tugineb oma tegevuses hindamisjuhendile ja juhtkomisjoni töökorrale. Juhtkomisjoni kuulusid kooskõlastatult Haridus- ja Teadusministeeriumiga sõltumatud eksperdid ja komisjoniliikmed ning RTK-l ei ole alust juhtkomisjoni tööd kahtluse alla seada ning RTK-le tehtud ettepanekut mitte arvestada. Seetõttu ei ole RTK pädev hindama juhtkomisjoni poolt antud seisukohti, täpselt nagu ei ole RTK-l õigus muuta juhtkomisjoni poolt antud hindeid.
- 3.7.** Oluline on juhtida tähelepanu ka ÜSS §-le 12, mis sätestab, et kui projekti hinnatakse ja valitakse avalikustatud valikukriteeriumide ja -korra kohaselt ning taotluse rahuldamata jätmise otsus põhineb koondhindel või koondhinnangul, siis taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse motiveerimisel projekti koondhinnet ega hindajate antud hinnanguid täiendavalt ei põhjendata. Käesoleval juhul on nii Astra+ määrus, hindamisjuhend kui muud toetuse saamiseks vajalikud õigusaktid ja juhendid olnud taotlusvooru

väljakuulutamisel avalikustatud.¹ Seega oli taotlejal nende sisuga (s.h valikukriteeriumite ja hindamisjuhendi sisuga) enne taotluse esitamist võimalik tutvuda ning samuti oli taotlejale enne taotluse esitamist teada, mida ja kuidas hinnatakse, milliseid asjaolusid võetakse kaalutlusotsuse tegemisel arvesse ning milline on hindamise valikumetoodika.

- 3.8.** Eesti õigusteoorias on välja kujunenud seisukoht, mille kohaselt ei saa kohtud ja täitevvõim hinnata sõltumatute hindamiskomisjonide hinnangute sisulist põhjendatust ega otstarbekust, vaid üksnes menetluskorra järgimist ja motiveerimiskohustuse täitmist. Riigikohtu Halduskolleegium on 12.05.2008 kohtuotsuses nr 3-3-1-18-08 märkinud, et sisult hinnanguliste otsustuste puhul on oluline küll motivatsiooni olemasolu, kuid selliste otsustuste omapärast tingitult ei ole motiivid täitevvõimu või kohtu poolt sisuliselt kontrollitavad. Motivatsioonist saab tuleneda otsustuse õigusvastasus vaid juhul, kui selgub, et lähtutud on asjakohatutest ja täiesti sobimatutest kaalutlustest. Eeltoodud seisukohta on toetanud ka Tartu Ringkonnakohus oma 24.10.2008 kohtuotsuses nr 3-08-310.
- 3.9.** Vaides ei ole esitatud tõendeid, mis annaks alust asuda seisukohale, et taotlust hinnanud ekspertide ja komisjoniliikmete toodud põhjendused on asjakohatud ja täiesti sobimatud ning irduksid hindamiskriteeriumite sisust. Mitterahuldamise otsusele lisatud konsensuslikust hindamislehest nähtuvalt on juhtkomisjon toonud iga kriteeriumi puhul välja piisavad põhjendused ühes selgitustega, viidates muu hulgas projektis esinevatele vajakajäämistele ja puudustele. Kogumis eelnevaga on juhtkomisjon põhjendanud ka valikukriteeriumite koondhinde alandamist. RTK rõhutab, et juhtkomisjon teostas hindamise ühes vastavasisuliste põhjenduste ja ettepanekuga taotluses esitatud andmetele tuginedes. RTK-l puudub konkreetse projekti teadusliku sisu nõustamiseks valdkondlik kompetents, mistõttu RTK kui vaideotsuse tegija ei saa ümber hinnata juhtkomisjoni hinnangut, vaid ta saab hinnata üksnes selle õiguspärasust.
- 3.10.** Vaide lahendaja ei tuvastanud taotlust menetlenud rakendusüksuse nõustamistegevuses olulisi eksimusi ja vajakajäämist. RTK menetleb rakendusüksusena taotlust lähtuvalt haldusmenetluse seadusest ja toetusmeetme õigusaktidest, kontrollides taotleja ja taotluse vastavust ning saates vastavaks tunnistatud taotlused juhtkomisjonile sisuliseks hindamiseks. Haldusmenetlusest tulenev selgituskohustus ei ole absoluutne ega saa laieneda projekti spetsiifikasse ja sisule. Tuginedes Riigikohtu 08.06.2022 otsusele haldusasjas nr 3-20-1631 ei pea RTK selgitamiskohustust täites suunama taotlejat tema jaoks soodsaima valiku juurde. Selgitamiskohustuse eesmärk on nõustada isikut iseseisva otsuse tegemisel, kuid seejuures ei tohi menetlusosalist mõjutada.
- 3.11.** Vaides ja selle lisas osundatud etteheide rakendusüksuse poolsele puudulikule nõustamisele tegevuse nr 4 raames lubatud ettevõtlusvormide küsimuses ei ole põhjendatud. RTK on eelnõustamise käigus andnud Rahandusministeeriumi koostatud „Näitajate metoodikale“ tuginedes taotlejale üheselt mõistetava vastuse, et toetusmeetme tegevuses nr 4 saavad teadusasutustega ühistes uurimisprojektides koostööd tegevateks ettevõteteks olla üksnes äriseadustikus nimetatud ettevõtlusvormid. Vaide lahendaja ei näe eeltoodud nõustamisega vastuolu ka juhtkomisjoni põhjendustes, milles komisjon märgib, et *projekti mõju laiemale ökosüsteemile oleks võinud rohkem kirjeldada ning suuremaid ühisprojekte ei kirjeldata*. Juhtkomisjoni selgitust tulebki mõista selliselt, et äriseadustikus märgitud ettevõtlusvormidega seonduvaid ühisprojekte ja sellega kaasnevat laiemat mõju ei ole taotluses piisavalt kirjeldatud. Taotleja viidatud telefonivestluses antud info, et toetusmeetme tegevuse nr 4 raames elluviidavad tegevused peavad taotluses olema eristatavad ega tohi dubleerida toetusmeetme tegevustes nr 1-3 toodud alategevusi, tuleneb Astra+ seletuskirjast, millega taotlejal oli võimalik taotluse esitamise eel samuti tutvuda.

---

¹ Kättesaadavad Riigi Tugiteenuste Keskuse koduleheküljel ka praegu:
<https://pilv.rtk.ee/s/BLXAZWD2TqCgyRt?dir=undefined&openfile=268310>

3.12. Kokkuvõttes ei ole leidnud kinnitust, et Tartu Tervishoiu Kõrgkooli taotluse menetlemisel ja hindamisel on rikutud seadustes, Astra+ määruses või RTK poolt kinnitatud hindamisjuhendis sätestatud menetluskorda ja kaalumisreegleid. RTK rõhutab eelviidatud Tartu Ringkonnakohtu lahendile tuginedes, et isegi juhul, kui mitterahuldamise otsuse motivatsioon ei ole täiuslik, on mitterahuldamise otsuse puhul täidetud haldusakti põhinõue, et haldusakti põhjendustes tuleb märkida haldusakti andmise faktiline ja õiguslik alus ning haldusakt peab olema selge ja arusaadav. Vaidlusaluses mitterahuldamise otsuses kajastub õiguslik alus (viited õigusaktidele) ning viide konsensuslikule hindamislehele ja juhtkomisjoni ettepanekule, mis sisaldab haldusakti faktilise aluse. Seega on võimalik kontrollida, miks ja millisel õiguslikul ja faktilisel alusel on haldusakt antud. Haldusakti põhjendused on antud juhul toodud mitterahuldamise otsuse punktis 1 ja konsensuslikus hindamislehes.

3.13. Juhul, kui taotleja soovib oma taotlust lasta Astra+ juhtkomisjonil uuesti hinnata, on taotlejal võimalik sama taotlus esitada RTK-le uue taotlusvooru raames, mis prognooside kohaselt kuulutatakse välja selle aasta teises pooles. Taotlust uuesti esitades saab taotleja arvesse võtta konsensuslikus hindamislehes toodud tagasisidet ning selle põhjal esitatavat taotlust täiendada.

3.14. Lähtudes eeltoodust ja tuginedes HMS § 85 punktile 4 jätab RTK Tartu Tervishoiu Kõrgkooli vaide rahuldamata.

(allkirjastatud digitaalselt)

Urmo Merila
peadirektori asetäitja

Koostaja: Kari Treial